

Médée

MARC-ANTOINE CHARPENTIER

Dilluns 27 de novembre del 2023, a les 19.30h

VERSIO CONCERT *Temporada 2023-2024*

Amb el suport de

FUNDACIÓ
PUIG

**Gran Teatre
del Liceu**

Òpera en un pròleg i cinc actes

Llibret de Thomas Corneille basat en la tragèdia homònima d'Eurípides.

Estrena absoluta: 04/12/1693 al Théâtre du Palais-Royal de París

Estrena al Liceu

Fitxa artística

Médée **Magdalena Kožená**

Jason **Reinoud van Mechelen**

Créon **Luca Tittoto**

Créuse **Carolyn Sampson**

Cléone/L'Amour **Jehanne Amzal**

Oronte **Gyula Orendt**

Nérine/Bellone **Markéta Cukrová**

Arcas/La Jalousie **Gonzalo Quinchahual**

La Vengeance **Dionysios Avgerinos**

Durada total aproximada: 3 h 15 min

Pròleg: 10 min

Acte I: 30 min

Acte II: 35 min

Acte III: 30 min

Pausa: 30 min

Acte IV: 35 min

Acte V: 30 min

**Consulteu les
biografies
clicant en
el nom**

**Gran Teatre
del Liceu**

Staatsopernchor Berlin

Director **Dani Juris**

Sopranos

Rosa Ana Barrena Casas, YangHee Choi,
Michele Cusson, Lotta Hultmark, Regina
Köstler-Mötz, Julia Mencke, Andrea Réti,
Natalia Stawicka, Olga Vilenskaia

Contralts

Verena Allertz, Antje Bahr-Molitor,
Viktoria Weber, Maria-Elisabeth Weiler,
Andreas Bornemann, Michael Kim,
Songoo Lee, Jin Hak Mok

Tenors

Hubertus Aßmann, Carsten Böhm,
Günther Giese, Jens-Uwe Hübener,
Wagner Moreira, Jaroslaw Rogaczewski,
Frank Szafranski

Baixos

Wolfgang Biebuyck, Benjamin
Bloomfield, Artur Just, SungJin Lee,
Andreas Neher, Sergej Safranovich

Gran Teatre
del Liceu

Freiburger Barockorchester

Director **Sir Simon Rattle**

Violí

Péter Barczy (Concertino), Éva Borhi,
Daniela Helm, Beatrix Hülsemann,
Brigitte Täubl, Kathrin Tröger, Lotta
Suvanto, Alica Vicente

Viola

Ulrike Kaufmann, Christa Kittel,
Jörn-Sebastian Kuhlmann, Raquel
Massadas, Corina Golomoz, Nadine
Henrichs, Lothar Haass, Werner Saller,
Chloé Parisot, Sara Gomez

Violoncel

Stefan Mühleisen

Violí baix

James Munro, Heidi Gröger,
Patrick Sepec, Andreas Voss

Contrabaix

Dane Roberts

Llaut

Thomas Boysen, Lee Santana

Clavicèmbal

Elisabeth Geiger (assistent musical),
Vincent Bernhardt

Flauta dolça

Isabel Lehmann, Marie Deller, Margret
Görner, Bettina Boysen, Leonard Schelb

Flauta

Mathias Kiesling, Sophia Kind

Oboè

Josep Domènech, Thomas Meraner,
Maike Buhrow, Miriam Horde
Hompanera

Fagot

Eyal Streett

Trompeta

Jaroslav Rouček

Percussió

Charlie Fischer

Gran Teatre
del Liceu

Resum argumental

Pròleg i Acte I

Dos pastors i la victoire clamen pel triomf del monarca en els conflictes bèl·lics protagonitzats per la França del seu temps. La gloire, com a figura inseparable del Rei Sol, referma aquelles paraules. Abans de donar pas al primer acte de la tragèdia, apareixen uns ballarins que dansen a ritme de *passepied*. Els exèrcits del rei havien gaudit d'un èxit notable davant d'Holanda i Anglaterra, i d'aquí les oportunes aparicions de la victoire i la gloire.

La primera escena del primer acte transcorre en una plaça pública, a Corint, davant d'un arc de triomf. Médée es lamenta de l'abandó a què l'ha sotmesa el seu amant Jason. Nérine, la confident de la fetillera, li fa veure que tot plegat no són més que gelosies infundades. Però Médée està disposada a venjar-se terriblement si Jason l'abandona. Jason retreu a Médée la seva actitud, però ella es mostra inflexible i fins i tot amenaça de matar els seus fills.

Jason es queda sol amb el seu amic i confident Arcas, a qui confessa el seu agraïment cap a Médée, tot i que estima una altra dona, Créuse, la filla de Créon, rei de Corint.

Oronte, príncep d'Argos, es reuneix amb Créon i Jason. Les tropes de Jason estan a punt per unir-se a les d'Oronte i fer front als possibles assalts de l'enemic. La victoire és al seu costat i els tres homes li canten els seus himnes.

Acte II

El segon acte transcorre al palau de Créon, rei de Corint. Médée s'assabenta que no serà lliurada als seus enemics, els tessalians, que han estat víctimes dels crims de la fetillera per defensar Jason, però que haurà de marxar a l'exili. Jason es quedarà a la ciutat amb els fills que ha tingut amb Médée.

Médée ha suplicat en va i haurà de confiar els seus fills a la cura de Créuse, que finalment es podrà casar amb Jason. L'acte acaba amb un himne a l'amor i una processó nupcial en què es canten textos en francès i en italià.

Acte III

Una primera escena ens situa a les muralles de la ciutat. Médée es troba amb Oronte, que li promet protecció a Argos si s'hi exilia amb Jason. La jugada d'Oronte consisteix a vèncer el seu enemic Jason casant-se amb Créuse, de qui està enamorat. Però quan sembla que els preparatius per a aquelles noces estan encarrilats, Médée rep la notícia definitiva: Jason s'acabarà casant amb Créuse.

Médée invoca els dimonis de la jalousie i la vengeance perquè l'ajudin en els seus obscurs propòsits: regalarà a Créuse una roba enverinada amb un àcid que li cremarà la pell. Les escenes finals de l'acte són els balls de les fúries infernals.

Acte IV

Som als magnífics jardins del palau de Créon. Jason i Cléone contemplen la bellesa de Créuse, vestida amb les robes que li ha ofert Médée. L'arribada d'Oronte fa marxar la jove núvia i tot seguit entra Médée per anunciar a Jason que mai no es podrà casar amb Créuse, tot i que Nérine recomana prudència a la fetillera. Enfurismat, Créon ordena a Médée que marxi a l'exili.

Médée refusa marxar de Corint i, a les seves ordres, els soldats reben l'impuls de les forces infernals que, en lloc de Médée, capturen Créon. Uns fantasmes de belles donzelles envolten els soldats i els sedueixen. Créon es queda sol en escena i maleeix els foscos temps que li ha tocat governar.

Acte V

Som al palau de Médée, que es prepara per dur la seva venjança fins a l'extrem més insospitat. Créon, desesperat, està furios, i Jason es mou entre la guerra i la salut dels seus fills, per als qui tem una desgràcia imminent. Tot plegat fa que Créuse visiti Médée i li implori pietat. Aleshores, Médée imposa una condició: que refusi de casar-se amb Jason. Però arriba massa tard, perquè Cléone anuncia el suïcidi de Créon, després d'haver matat Oronte.

La roba que du Créuse s'encén i la jove crema irremissiblement. Abans que mori, Jason entra i clama venjança. Quan Médée està a punt de pujar a un carro alat i amb foc a les rodes, anuncia que els seus fills també han estat venjats. Es cala foc al palau i Médée puja al cel amb el seu carro.

MOMENTS MUSICALS

Pròleg

“Louis est triomphant”

Acte I

“Pour flatter mes ennemis”

“Courez aux champs de Mars”

Acte II

“Quand son amour seroit extreme”

“Passacaille”

Acte III

“Quel prix de mon amour”

“Noires filles du Styx”

Acte IV

“Mon pouvoir t’es connu”

“Noires divinités”

Acte V

“Eh bien, barbare”

“Quel feu dans mes veines”

“C’est peu, pour contender
la douleur”

**Gran Teatre
del Liceu**

Compositor. Marc-Antoine Charpentier va néixer en un any incert que els historiadors situen entre 1635 i 1645, i va morir a París el 1704.

Inicialment volia ser pintor, però aviat es va inclinar per la música i es va traslladar a Roma, on va estudiar amb Giacomo Carissimi. En tornar a França, i arran d'una disputa entre Molière i Lully, va esdevenir el compositor oficial del comediògraf, que va morir poc temps després.

Charpentier va demostrar que era un compositor molt més intel·ligent i molt més ben dotat que no pas Lully, tot i que no va saber jugar amb els gustos i les preferències del públic del seu temps: defugint la pompositat excessiva i les ornamentacions coloristes del seu rival, es va saber centrar en la introspecció i la voluntat de donar relleu psicològic a les accions de les seves obres. És autor de nou òperes, la darrera de les quals és precisament *Médée*, dividida en cinc actes, d'acord amb el model de la *tragédie lyrique*. De Charpentier es recorda molt especialment el seu *Te Deum*, la fanfara inicial que s'ha utilitzat en més d'una ocasió per a transmissions televisives.

Llibret i llibretista. El llibret de *Médée* és de Thomas Corneille (1625-1709), jurista i dramaturg francès, germà del cèlebre —i també dramaturg— Pierre Corneille. El llibret per a *Médée* s'inspira en la tragèdia homònima d'Eurípides, tot i que Corneille es permet algunes llibertats, com ara afegir-hi un pròleg al·legòric, tal com era prescriptiu en la *tragédie lyrique* francesa. De fet, l'adaptació de l'obra original que va servir de base per al llibret l'havia fet Pierre Corneille.

Estrena. *Médée* és una òpera amb un pròleg i cinc actes, i es va estrenar al Palais-Royal de París el 4 de desembre de 1693. Tot i que Lully tenia el privilegi absolut de ser el compositor operístic oficial de la cort de Lluís XIV, Charpentier va poder estrenar les seves obres, però ho va haver de fer sota denominacions diferents de la de *tragédie lyrique*. La mort de Lully el 1687 havia deixat el camí lliure a altres compositors, que podien treballar sense les pressions gairebé mafioses del controvertit compositor d'origen italià. *Médée* va ser considerada una obra molt difícil a causa del seu acompanyament, titllat de "massa obscur" pels cronistes del moment.

AMB
EL TELÓ
ABAIXAT

Gran Teatre
del Liceu